

Remiss av promemorian Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian "Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri".

Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar av promemorian som handlar om ändringar i bestämmelserna om den grundlagsskyddade offentlighetsprincipen.

I den remitterade promemorian föreslås en ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF. Förslaget innebär att det införs en ny punkt, 173, i bilagan till OSF. Den nya punkten innebär att sekretess enligt 9 § OSF gäller vid tillståndsgivningen, enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri.

Sekretessen gäller enligt 9 § OSF:

1. för uppgift om en enskilds affärs- eller drifförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs, och

2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än som avses i 1 för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

I promemorian föreslås att sekretessen inte ska gälla beslut i ärenden. Det föreslås vidare att sekretessen enligt 9 § första stycket 1 inte ska gälla "om intresset av allmän kännedom om något förhållande som rör människors hälsa, miljön, redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut".

Bestämmelsen i den första punkten i 9 § OSF har ett rakt skaderekvisit, vilket innebär att offentlighet är huvudregel. När det gäller den andra punkten, som gäller tredje man, är sekretessen däremot absolut och uppgifter ska enligt förslaget inte ens lämnas ut "om intresset av allmän kännedom om något förhållande som rör människors hälsa, miljön, redligheten i handeln eller ett liknande allmänintresse har sådan vikt att uppgiften bör lämnas ut".

Miljöfrågor har ett stort allmänintresse eftersom det påverkar alla medborgare i hög utsträckning. Journalister måste också ha goda möjligheter att granska såväl myndigheters som företags hantering av frågor rörande EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri. Det finns därmed ett stort insynsintresse i ärenden som rör tillståndsgivning enligt de aktuella EU-förordningarna.

Förslaget innebär att det finns viss insyn i verksamheten i de företag som ansöker om tillstånd. Tredje mans verksamhet, dvs företag som tecknat avtal med det företag som ansöker om tillstånd, omfattas däremot av stränga sekretessregler och insynen i den typen av verksamhet är därmed i princip obefintlig. Enligt Journalistförbundet har promemorian inte beaktat insynsintresset i den typen verksamhet. Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet förslaget.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*